

به نام خدا

داستان‌های شاهنامه

هفت خان رستم

هفت خان اسفندیار

برگرفته از شاهنامه‌ی حکیم ابوالقاسم فردوسی

بازنویسان :

عبدالعلی غفوری

دکتر سعید کتابی «استادیار گروه زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه اصفهان»

داستان‌های شاهنامه

هفت خان

رستم و اسفندیار

بارنویسان	 عبدالعلی غفوری - دکتر سعید کتابی
ناشر	 انتشارات انتظار سبز
طرح روی جلد	 فرهنگسرای المهدی (عج)
شمارگان	 ۵۰۰۰
نوبت چاپ	 اول - ۱۳۸۳
قیمت	 ۶۰۰ تومان
شابک	 ۹۶۴-۸۲۶۰-۴۲-۷

مرکز پخش:

اصفهان - خیابان مسجدسید

جنب بانک رفاه - پاساژ زاهدی - فرهنگسرای المهدی (عج)

تلفن و دورنگار: ۰۳۱۱-۳۳۶۱۵۷۷

همراه: ۰۹۱۳۳۱۰۱۲۶۹ - ۰۹۱۳۳۱۶۰۳۹۵

حق چاپ برای فرهنگسرای المهدی (عج) محفوظ می‌باشد

سلسله کتابهایی که با عنوان داستانهای شاهنامه از سوی فرهنگسرای المهدی (عج) به چاپ رسیده در بردارنده‌ی زیباترین داستانهایست که بیش از هزار سال پیش به زبان سخن‌گوی ایران زمین، فردوسی خردمند جاری شده است.

در بازنویسی این داستانها نویسنده کوشیده است که با آوردن نثری ساده و دل‌نشین و گاه آهنگین آن‌گونه که اصالت زبانی پیرتوس از دست نرود به بیان آنها بپردازد و با آوردن زیرنویس‌ها و توضیح واژه‌های دشوار و معانی همه اشعار مشکلی برای خواننده باقی نگذارد.

بدین امید که این کوشش ناچیز در شناخت فرهنگ درخشان و پربار این مرز و بوم کهن سودمند آید.

شماره صفحه	عنوان
۶	پیشگفتار.....
۸	ورود رامشگر به دربار کی کاووس.....
۱۱	آمدن زال به درگاه کاووس.....
۱۷	حرکت به سوی مازندران.....
۱۹	یاری خواستن کاووس از زال.....
۲۱	حرکت رستم به سوی مازندران و آغاز هفت خان.....
۴۲	تصرف مازندران.....
۴۵	بازگشت پیروز مندانه.....
۵۶	به سوی رویین در.....
۵۹	خان اول.....
۶۰	خان دوم.....
۶۱	خان سوم.....
۶۵	خان چهارم.....
۶۷	خان پنجم.....
۶۹	خان ششم.....
۷۳	خان هفتم.....
۸۹	بازگشت به ایران.....

پیشگفتار:

شاهنامه‌ی فردوسی دو هفت‌خان دارد یکی «هفت‌خان رستم» و دیگری «هفت‌خان اسفندیار». این هر دو داستان پرکشش و حادثه‌انگیز است و در لایه‌لای آن نکته‌های اخلاقی، اجتماعی و سیاسی نیز یافت می‌شود.

موضوع اصلی این هر دو داستان بیان کوشش و تلاشی است که انسان‌ها همواره در همه‌ی زمینه‌ها در هر زمان و مکانی از خود نشان می‌دهند که گاه به شکست می‌انجامد و گاه به پیروزی منتهی می‌گردد در این دو داستان هر دو قهرمان با موفقیت، مراحل هفت‌گانه را پشت سر می‌نهند و پیروزمندان به جایگاه خود باز می‌گردند.

این دو داستان وجوه مشترک فراوانی دارد چنان که هر دو قهرمان برای رسیدن به هدفی خاص، راهی دراز می‌پیمایند و در نهایت با دست پر باز می‌گردند. هر دو قهرمان راهنمایی دارند که در هفت‌خان اول صادق و راستگوست و در هفت‌خان دوم ناخالص و دروغگو. از این رو اولی به پاداش صداقت خود به حکومت مازندران می‌رسد و دیگر راهنما به گناه نیرنگ و فریبی که در تمام مراحل از خود بروز می‌دهد در هفتمین خان به دست اسفندیار کشته می‌شود. هدف رستم از پیمودن هفت‌خان نجات کاووس از زندان دیوان و استمرار پادشاهی کاووس است و خواسته اسفندیار از پیمودن این راه نجات خواهران خویش از بند ارجاسب تورانی است.

تفاوت مهمی که این دو داستان دارد در انتهای آن است: رستم در پایان مأموریت صرف نظر از آن که شهرت و اعتباری افزون می‌یابد و ستایش همگان را به دست می‌آورد، از گنج و گوهر و خدم و خشم و کنیزان و زیبارویان نیز بهره‌مند می‌گردد اما اسفندیار که به هوای به دست آوردن تخت و تاج شاهی پای در این راه نهاده و حتی مراحل دشوارتری را پیموده، نه تنها تاج و تختی زرین به دست نمی‌آورد که در نهایت بر تختی چوبین^(۱) می‌نشیند.

خواندن این دو داستان همچون دیگر قسمت‌های شاهنامه لذت‌بخش و دل‌پذیر است و هنوز هم می‌تواند در دنیای سرد و بی‌روح امروز تأثیر آفرین باشد و بویژه جوانان و نوجوانان این مرز و بوم را در ایجاد روح همبستگی و پایداری و تلاش در راه ساختن جامعه‌ای زیبا و آراسته به کار آید. چیزی که دنیای امروز ما بیش از هر زمان دیگر بدان نیازمند است.

دی ماه سال هشتاد و دو شمسی

عبدالعلی غفوری - دکتر سعید کتابی